

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

ПЕДАГОГІЧНА НАУКА І ОСВІТА У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

17 травня 2024

Одеса – 2024

УДК 37.013

П24

*Рекомендовано до друку та розповсюдження мережою інтернет Вченою радою
Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»*

(протокол № 5 від 22 травня 2024 р.)

Координаційна рада конференції:

1. Задорожна Л. К. – ректор Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат філософських наук
2. Ягоднікова В. В. – проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», доктор педагогічних наук, професор
3. Левчишена О. М. – проректор з науково-педагогічної та методичної діяльності КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат історичних наук
4. Кузнєцова О. В. – проректор з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної діяльності, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат психологічних наук, доцент
5. Кузнєцова Н. В. – завідувачка кафедри педагогіки та освітнього менеджменту КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат педагогічних наук, доцент
6. Юрченко Т. В. – методист науково-методичної лабораторії мовно-літературної освіти кафедри методики викладання і змісту освіти

Матеріали конференції публікуються за оригіналом рукопису, за достовірність і точність фактів, цитат, власних імен, статистичних даних та інших відомостей повну відповідальність несуть їх автори.

П24 Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 травня 2024р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2024. 420 с.

ISBN 978-617-7790-03-6

У збірнику представлені тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку», що висвітлюють актуальні проблеми сучасної педагогічної науки і практики; відображають інноваційні підходи та стратегічні завдання освіти і педагогічної науки в умовах воєнного стану; досліджують виклики, що постають перед учасниками освітнього процесу в умовах сьогодення.

Видання актуальне для науково-педагогічних, педагогічних працівників, керівників закладів освіти, шкільних психологічних служб, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться проблемами педагогіки та освіти.

ISBN 978-617-7790-03-6

УДК 37.013

© ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ, 2024

<i>Бондаренко Л. Г., Краснолицька Л. М.</i> Формування комунікативних здібностей майбутніх медичних сестер	233
<i>Бугай О. О., Ярошенко В. І.</i> Формування ціннісного потенціалу особистості в умовах діджиталізації освіти	238
<i>Букіна І. В.</i> Дистанційне навчання в умовах воєнного стану	241
<i>Гонімар В. І., Ореховська Н. О.</i> Провідні принципи модернізації національної освіти	246
<i>Долбіна К. Д., Волкова Л. Й., Оганісян Н. Д.</i> Архітектоніка мультикультурного освітнього простору приватного закладу освіти «МІЖНАРОДНА УКРАЇНСЬКО-ВІРМЕНСЬКА ШКОЛА».....	250
<i>Іванова Л. В.</i> Проблеми та перспективи впровадження дуальної форми здобуття фахової передвищої освіти в Україні	255
<i>Ізумінова С. Р.</i> Реалізація принципу політехнізму, профорентації, та економічної освіти учнів як умови формування базових компетентностей: ініціативності та підприємливості	260
<i>Ключко О. М.</i> Ключові аспекти створення гендерночутливого освітнього середовища в сучасному закладі освіти	263
<i>Литвиненко М. В., Кривда Г. Ф., Ларсон Л. М., Яворський Б. І.</i> Особливості викладання патоморфології та судової медицини в умовах воєнного стану	268
<i>Молодіт О. В.</i> Технології та методологічні особливості забезпечення якісного навчання в умовах воєнного стану	271
<i>Панін Є. П.</i> Особливості сучасного освітнього середовища закладу освіти	275
<i>Солтисюк А. В., Голярдик Н. А.</i> Заклади вищої освіти в період воєнного стану	279
<i>Ткач І. В.</i> Дослідницька діяльність старшокласників у сучасних умовах	281
<i>Фоменко В. О.</i> Соціально-емоційне навчання як інструмент розвитку асертивності учнів середньої школи	283
<i>Цвященко О. О.</i> Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей	288
ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПРОГРЕСИВНИХ ЗМІН В ОСВІТІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	
<i>Бачинський М. П.</i> Інновації: ключ до модернізації освіти	293
<i>Беценко Т. П.</i> До питання про лінгвокультурологічний аналіз художнього тексту як різновид навчальних вправ і як інноваційний підхід у процесі вивчення рідної та іноземної мови і літератури	296
<i>Білоус Л. І.</i> Інноваційна освіта шляхом використання інтерактивних методів у процесі навчання	300
<i>Біляковська О. О.</i> Інноваційні принципи оцінювання навчальних досягнень учнів	305

Oksana Klochko,

Cand. of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Pedagogy, Special Education and Management Sumy Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education, Sumy, Ukraine

CREATING A GENDER SENSITIVE ENVIRONMENT IN A MODERN EDUCATIONAL INSTITUTION: KEY ASPECTS

Key words: gender-sensitive educational environment, gender competence, gender stereotypes

Литвиненко Маріанна Валеріївна,

кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини, Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-9594-3412>

https://scholar.google.com.ua/citations?user=nt7_umYAAAAJ&hl=ukmariana.lytvynenko@onmedu.edu.ua

Кривда Григорій Федорович,

доктор медичних наук, професор, професор кафедри гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини,

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-4487-184X>

hryhorii.kryvda@onmedu.edu.ua

Ларсон Лариса Миколаївна,

асистент кафедри гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини, Одеський національний медичний університет,

м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0009-0009-6785-5971>

larysa.larson@onmedu.edu.ua

Яворський Борис Ігорович

кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини, Одеський національний медичний університет,

м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0009-0003-9251-6476>

boris.yavorskyi@onmedu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ключові слова: освіта, медицина, здобувач вищої освіти, цифрові технології

Військові дії у країні зі значною кількістю травмованих та поранених вимагають застосування нових принципів, підходів та практик у медицині, з відповідною трансформацією медичної освіти. Зараз питання дистанційної та змішаної форм навчання здобувачів медичних закладів вищої освіти у зв'язку з війною є надзвичайно актуальним в Україні. Країна-агресор знищує та руйнує будівлі закладів вищої освіти, вимушено переселені здобувачі вищої освіти та викладачі, які навчаються і працюють у нових інших ЗВО по всій Україні та в інших країнах, переривання освітнього процесу через численні та тривалі повітряні тривоги, бойові дії – реалії нашого сьогодення. Освітній процес у медичному виші завжди відрізнявся за своєю специфікою – поєднує теоретичну складову та освоєння практичних навичок. Патоморфологія та судова медицина – це клінічні дисципліни, де здобувачі, окрім теоретичної підготовки мають оволодіти практичними навичками. В умовах освітнього процесу, згідно навчальної програми, це забезпечується присутністю здобувачів під час патологоанатомічних та судово-медичних розтинів трупів, мікро- та макроскопічним діагностуванням патологічних станів в органах і тканинах. Судова медицина надає знання про сучасні можливості судово-медичної експертизи, актуальність розуміння завдань судово-медичного експерта, забезпечує вміння діагностувати і констатувати факт біологічної смерті людини, описувати трупи явища, необхідні знання й засвоєння алгоритмів опису тілесних ушкоджень; визначення виду, характеру тілесного ушкодження, механізмів їх виникнення, а також виявлення основних критеріїв визначення ступеня тяжкості. Відбувається напрацювання обов'язкових вимог і правил, яких необхідно дотримуватися при вилученні речових доказів біологічного походження і проведенні медико-криміналістичних методів [1, с. 238; 2, с. 261]. Розвиток медичної науки вимагає від здобувачів

освіти й лікарів постійного навчання, уміння синтезувати й аналізувати знання, застосовувати їх у практиці. Високоякісну підготовку медичних кадрів можна забезпечити, лише застосовуючи нові стандарти навчання в медичному виші. Широке впровадження новітніх методик навчання й викладання сприяє якості надання медичної допомоги населенню, а також реалізації соціальних пріоритетів держави, ділового спілкування й можливості краще орієнтуватись у питаннях страхової медицини та юриспруденції. Одним із засобів інформаційно-комунікаційних технологій, що відповідає умовам мобільного навчання, є система Moodle – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке є вільно розповсюджуваною системою управління навчальним контентом [1, с. 239; 2. с. 48]. Це відкрита онлайн-платформа для доступу здобувачів до інформаційних ресурсів, проведення моніторингу якості засвоєння знань, надає викладачам широкі можливості. Переваги платформи: необмежений у часі доступ до матеріалів платформи, системи моніторингу, контроль успішності виконання тестових завдань з дисциплін, можливість автоматичної їх перевірки. Платформа Moodle дозволяє проводити не тільки тестові контролю з відповідною фіксацією результатів, а також дає можливість здобувачам вищої освіти підготуватися до складання ліцензійних іспитів КРОК. Дистанційна та змішана форма навчання в ОНМедУ також проводиться на онлайн-відеоплатформі Microsoft Teams з відсутністю ліміту часу зустрічі, нелімітовану кількість учасників відеозустрічі. Заняття проводяться з використанням демонстрації відеолекцій та презентацій у PowerPoint. За допомогою онлайн-відеоплатформи Microsoft Teams на кафедрі гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини проводяться регулярні засідання студентського гуртка з обговорюванням актуальних питань. Дистанційне навчання, за умови відсутності живого контакту викладача зі здобувачем, потребує активізації пізнавальної діяльності останніх. Для цього кафедра застосовує інтерактивні методи активного навчання: аналіз ситуаційних завдань, кейсів. Клінічні патоморфологічні

завдання та судово-медичні кейси необхідні для моделювання клінічних ситуацій, наближених до реальних у практичній медицині, ілюстровані фотографіями з мікро-та макропрепаратами з музеїв кафедри, що забезпечує візуалізацію патологічних станів. Парк мікроскопів дає можливість проводити дистанційні консультації з викладачами та лікарями інших навчальних та медичних закладів, обговорювати складні випадки, з демонстрацією слайдів та поясненням патологоанатомічних та судово-медичних діагнозів здобувачам. Платформа Microsoft Teams забезпечує чітку взаємодію між здобувачем вищої освіти та викладачем, потребує високої фахової компетентності викладачів з метою якісного забезпечення представлених матеріалів. Комплекс освітніх та інформаційно-комунікаційних цифрових технологій дає можливість ефективно реалізувати процес якісного навчання і забезпечити безперервність освітнього процесу в умовах воєнного стану. Завдяки дистанційній формі навчання іноземні та внутрішньо переміщені здобувачі освіти мають можливість долучитися до навчання на відстані, як у власних закладах освіти, так і в закладах освіти за тимчасовим місцем проживання [3, с. 46].

Список використаних джерел

1. Черняк В.В. Актуальні проблеми й основні аспекти викладання судової медицини студентам вищих медичних закладів / Черняк В.В., Дев'яткін О.Є., Нікіфоров А.Г., Мустафіна Г.М. Актуальні проблеми контролю сучасної вищої освіти медичної освіти в Україні: матеріали навчально-наукової конференції. 21 березня 2019 року. Полтава, 2019. С. 238-239.
2. Черняк В.В. Формування експертного компоненту лікарського мислення під час вивчення судової медицини. Основні напрямки удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах: матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю. Полтава, 2015. С. 260-262.
3. Ферфецька К, Піц Л., Стефанюк Є. Використання технологій дистанційного навчання у медичних закладах освіти Буковини в умовах сьогодення. *Медична освіта*. 2022. № 2. С. 45-50.

Marianna Lytvynenko,

associate professor, candidate of medical sciences, associate professor of the department of histology, cytology, embryology and pathological